

Οικουμενικός Πατριάρχης: Ο πόλεμος, το μίσος και η αδικία αντιστρατεύονται τις θεμελιώδεις χριστιανικές αρχές

[Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

Την προσήλωση της Εκκλησίας στην ιερότητα του ανθρωπίνου προσώπου, σε μια εποχή εκ διαμέτρου αντίθετη προς αυτή την κατεύθυνση, τονίζει στη φετινή Πατριαρχική Απόδειξη επί τω Αγίω Πάσχα, ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος.

Αρχικά ο Παναγιώτατος τονίζει ότι: *“Η Ανάστασις τοῦ Κυρίου βιοῦται ὡς χριστοδῶρητος ἐλευθερία, ἡ ὁποία ἐμπνέει, τροφοδοτεῖ καί ἐνισχύει τάς δημιουργικάς δυνάμεις τοῦ ἀνθρώπου, τόν ἀγῶνα τόν καλόν δι’ «ὄσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὄσα σεμνά, ὄσα δίκαια, ὄσα ἀγνά, ὄσα προσφιλή, ὄσα εὐφημα»[1], ὑπενθυμίζουσα εἰς πάντας ἡμᾶς ὅτι ἡ πορεία πρὸς τὴν Ἀνάστασιν εἶναι ἀδιαρρήκτως συνδεδεμένη μέ τόν Σταυρόν*

“

Στη συνέχεια με αναφορές στον λόγο του Σταυρού και της Αναστάσεως, σημειώνει ότι: “Ο λόγος τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως ἤχει σήμερον ὡς Εὐαγγέλιον εἰρήνης, καταλλαγῆς καί δικαιοσύνης. Ὁ πόλεμος, τό μῖσος καί ἡ ἀδικία ἀντιστρατεύονται τάς θεμελιώδεις χριστιανικάς ἀρχάς, διά τήν πραγμάτωσιν καί ἐδραίωσιν τῶν ὁποίων προσεύχεται καί ἐργάζεται καθ’ ἡμέραν ὁ λαός τοῦ Θεοῦ. Ἐν τῷ φωτί τῆς Ἀναστάσεως, δεόμεθα τοῦ Κυρίου ὑπέρ τῶν θυμάτων τῆς πολεμικῆς βίας, τῶν ὀρφανῶν, τῶν θρηνησοῦν τά τέκνα των μητέρων, ὑπέρ πάντων ὅσων φέρουν εἰς τό σῶμα καί τήν ψυχήν των τά ἐνεργήματα τῆς ἀνθρωπίνης σκληρότητος καί ἀναλγησίας. Τό «Χριστός Ἀνέστη» εἶναι ἄρνησις καί καταδίκη τῆς βίας καί τοῦ φόβου καί πρόσκλησις εἰς βίον εἰρηνικόν. Ὁ πόλεμος παράγει ὀδυρμόν καί θάνατον· ἡ Ἀνάστασις νικᾷ τόν θάνατον καί χαρίζεται ἀφθαρσίαν”.

Τέλος, ἡ Πατριαρχική Απόδειξις κλείνει τονίζοντας: “Τό Ἅγιον Πάσχα εἶναι ὁλόκληρος ὁ πνευματικός πολιτισμός μας, ὁ πυρήν τῆς εὐσεβείας μας. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου εἶναι καί ἡ ἰδική μας Ἀνάστασις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, προτύψεις δέ καί πρόγευσις τῆς «κοινῆς τῶν ἀνθρώπων ἀναστάσεως» καί τῆς ἀνακαινίσεως ὁλοκλήρου τῆς δημιουργίας”.

Αναλυτικά ἡ Πατριαρχική Απόδειξις γιά τό Ἅγιο Πάσχα τοῦ 2026:

Τιμώτατοι ἀδελφοί Ἱεράρχαι καί εὐλογημένα τέκνα ἐν Κυρίῳ,

Φθάσαντες ἐν νηστεία, προσευχῆ καί κατανύξει τήν λαμπροφόρον καί πανέορτον ἡμέραν τοῦ Ἁγίου Πάσχα, ὑμνοῦμεν καί δοξάζομεν τήν κοσμοσωτήριον Ἔγερσιν τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ καί Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία σηματοδοτεῖ τήν περιφανῆ νίκη τῆς ζωῆς ἐπί τοῦ θανάτου, καινοποιεῖ τήν κτίσιν πᾶσαν καί διανοίγει εἰς τόν ἄνθρωπον τήν ὁδόν τῆς θεώσεως κατά χάριν. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ διασώζει τήν πασχάλιον ἐμπειρίαν εἰς τήν λειτουργικήν ζωήν, εἰς τοὺς ἄθλους τῶν Ἁγίων καί τῶν Μαρτύρων τῆς πίστεως, εἰς τήν ἐσχατολογικήν ὁρμήν τοῦ μοναχισμοῦ, εἰς τήν ἐξαγγελίαν τοῦ Εὐαγγελίου «ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς», εἰς τήν θεολογίαν καί τήν δοξολογικήν τέχνην, εἰς τήν καλήν μαρτυρίαν τῶν πιστῶν ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τόν πολιτισμόν τῆς ἀγάπης καί τῆς ἀλληλεγγύης, εἰς τήν ἀμετακίνητον βεβαιότητα ὅτι τό κακόν δέν ἔχει τόν τελευταῖον λόγον ἐν τῇ ἱστορίᾳ.

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου βιοῦται ὡς χριστοδῶρητος ἐλευθερία, ἡ ὁποία ἐμπνέει, τροφοδοτεῖ καί ἐνισχύει τάς δημιουργικάς δυνάμεις τοῦ ἀνθρώπου, τόν ἀγῶνα τόν καλόν δι’ «ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα

εὐφημα»[1], ὑπενθυμίζουσα εἰς πάντας ἡμᾶς ὅτι ἡ πορεία πρὸς τὴν Ἀνάστασιν εἶναι ἀδιάρρηκτως συνδεδεμένη μέ τόν Σταυρόν. Ἡ σταυροαναστάσιμος εὐφροσύνη ἔσωζε τόν λαόν τοῦ Θεοῦ ἀπό ταυτίσεις μέ τό πνεῦμα τοῦ κόσμου τούτου, καί ἐν ταύτῳ τόν προεφύλαττεν ἀπό τὴν ἄγονον κλειστότητα καί μίαν πνευματικότητα ἄνευ δυναμισμοῦ καί ἐλπιδοφόρου πνοῆς. Ἡ ζωὴ τῶν πιστῶν, ἐν Χριστῷ σταυρωθέντι καί ἀναστάντι δι' ἡμᾶς τούς ἀνθρώπους, ἀκυρώνει καί σήμερον ὅλα τὰ ἀνοίκεια ἀφηγήματα περὶ τοῦ χριστιανικοῦ ἥθους ὡς «ἠθικῆς τῶν ἀδυνάτων», τῆς δῆθεν ἐκπροσωπούμενης ὑπὸ τῆς ταπεινοφροσύνης, τῆς συγχωρητικότητος, τῆς θυσιαστικῆς ἀγάπης, τοῦ ἀσκητισμοῦ, τοῦ Κυριακοῦ «ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ»[2] καί ἄλλων ἀρχῶν καί στάσεων, αἱ ὁποῖαι ἀνήκουν εἰς τόν πυρῆνα τῆς ταυτότητός μας. Οὐδέν ἀναληθέστερον αὐτῆς τῆς προσεγγίσεως τοῦ ἥθους τῆς Χριστιανοσύνης, τῆς «οὐ ζητούσης τὰ ἑαυτῆς» θυσιαστικῆς ἀγάπης, τῆς συνυφασμένης μέ γενναιότητα, θάρρος καί ὑπαρκτικὴν αὐθεντικότητα. Τό Πάσχα εἶναι ὕμνος εἰς αὐτὴν τὴν ἐλευθερίαν, τὴν «δι' ἀγάπης ἐνεργουμένην»[3] πίστιν, ἡ ὁποία δέν εἶναι ἰδικόν μας κατόρθωμα, ἀλλὰ χάρις καί ἄνωθεν δωρεά καί βιοῦται εἰς τὰ ἅγια μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας καί εἰς τό «μυστήριον» τῆς διακονίας τοῦ πλησίον. Ὅντως, «ἡ εἰς Θεὸν ἀγάπη, τοῦ εἰς ἄνθρωπον μίσους παντελῶς οὐκ ἀνέχεται»[4].

Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, τό «ἅλας τῆς γῆς», τό «φῶς τοῦ κόσμου», ἡ πόλις, «ἡ ἐπάνω ὄρους κειμένη», ὁ λύχνος, ὁ «ἐπὶ τὴν λυχνίαν»[5], δίδει ἐμπράκτως ἐν τῷ κόσμῳ ἐνώπιον τῶν σημείων τῶν καιρῶν τὴν μαρτυρίαν περὶ τῆς ἐλθούσης χάριτος καί «τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος»[6]. Ὁ λόγος τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως ἤχει σήμερον ὡς Εὐαγγέλιον εἰρήνης, καταλλαγῆς καί δικαιοσύνης. Ὁ πόλεμος, τό μῖσος καί ἡ ἀδικία ἀντιστρατεύονται τὰς θεμελιώδεις χριστιανικὰς ἀρχὰς, διὰ τὴν πραγμάτωσιν καί ἐδραίωσιν τῶν ὁποίων προσεύχεται καί ἐργάζεται καθ' ἡμέραν ὁ λαός τοῦ Θεοῦ. Ἐν τῷ φωτί τῆς Ἀναστάσεως, δεόμεθα τοῦ Κυρίου ὑπὲρ τῶν θυμάτων τῆς πολεμικῆς βίας, τῶν ὀρφανῶν, τῶν θρηνοῦσῶν τὰ τέκνα τῶν μητέρων, ὑπὲρ πάντων ὧν φέρουν εἰς τό σῶμα καί τὴν ψυχὴν τῶν ἐνεργήματα τῆς ἀνθρωπίνης σκληρότητος καί ἀναληθείας. Τό «Χριστὸς Ἀνέστη» εἶναι ἄρνησις καί καταδίκη τῆς βίας καί τοῦ φόβου καί πρόσκλησις εἰς βίον εἰρηνικόν. Ὁ πόλεμος παράγει ὄδυρμόν καί θάνατον· ἡ Ἀνάστασις νικᾷ τόν θάνατον καί χαρίζεται ἀφθαρσίαν.

Ἐνώπιον τῶν καθημερινῶν εἰκόνων τῆς βαρβαρότητος τοῦ πολέμου, ἡ Ἐκκλησία διακηρύσσει γεγонуίᾳ τῆ φωνῆ τὴν ἱερότητα τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου τοῦ κάθε συγκεκριμένου ἀνθρώπου ὅπου γῆς, καί τό χρέος τοῦ ἀπολύτου σεβασμοῦ τῆς, καί καλεῖ ὅπως «γνωρίσωμεν ἡμῶν τὸ ἀξίωμα, τιμήσωμεν τὸ ἀρχέτυπον, γνῶμεν τοῦ μυστηρίου τὴν δύναμιν καί ὑπὲρ τίνος Χριστὸς ἀπέθανε»[7]. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου εἶναι ἀποκατάστασις τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν προαιώνιον κλίσιν του. Ὡς

«ἀπαρχὴ ἄλλης βιοτῆς αἰωνίου» θεραπεύει τὰς ἀλλοτριωτικὰς σχέσεις καὶ ἐγκαθιδρύει τὴν εἰρήνην «τὴν ὑπερέχουσαν πάντα νοῦν»[8], ἡ ὁποία ἐμπερικλείει τὴν ἐγκόσμιον καταλλαγὴν καὶ εἰρήνευσιν.

Θεοκινήτως ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὴν συμπλήρωσιν δεκαετίας ἀπὸ τῆς συγκλήσεως τῆς ὁποίας τιμῶμεν ἐφέτος, ὑπεγράμμισε τὸ καθῆκον τῆς Ἐκκλησίας «νά ἐπικροτῆ πᾶν ὅ,τι ἐξυπηρετεῖ πράγματι τὴν εἰρήνην (Ρωμ. ιδ', 9) καὶ ἀνοίγει τὴν ὁδὸν πρὸς τὴν δικαιοσύνην, τὴν ἀδελφοσύνην, τὴν ἀληθῆ ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀμοιβαίαν ἀγάπην μεταξύ ὄλων τῶν τέκνων τοῦ ἐνός οὐρανοῦ Πατρός, ὡς καὶ μεταξύ ὄλων τῶν λαῶν τῶν ἀποτελούντων τὴν ἐνιαίαν ἀνθρωπίνην οἰκογένειαν»[9].

Τὸ Ἅγιον Πάσχα εἶναι ὁλόκληρος ὁ πνευματικὸς πολιτισμὸς μας, ὁ πυρὴν τῆς εὐσεβείας μας. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου εἶναι καὶ ἡ ἰδική μας Ἀνάστασις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, προτύπωσης δέ καὶ πρόγευσις τῆς «κοινῆς τῶν ἀνθρώπων ἀναστάσεως» καὶ τῆς ἀνακαινίσεως ὁλοκλήρου τῆς δημιουργίας. Κατηυγασμένοι ὑπὸ τοῦ ὑπερλάμπρου φωτός τοῦ προσώπου τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ καὶ δοξάζοντες ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς τὸ ὑπεράγιον ὄνομα Αὐτοῦ, τοῦ Ἄρχοντος τῆς εἰρήνης, τοῦ ὄντος μεθ' ἡμῶν «πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος»[10], εὐχόμεθα «Καλὴν Ἀνάστασιν», πλήρη θείων δωρημάτων ὁλόκληρον τὴν πασχάλιον περίοδον καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ὑμῶν, ἀναφωνοῦντες τὸ κοσμοχαρμόσουν «Χριστὸς Ἀνέστη! Ἀληθῶς Ἀνέστη ὁ Κύριος!»

Φανάριον, Ἅγιον Πάσχα ,βκς´

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος

διάπυρος πρὸς Χριστὸν Ἀναστάντα

εὐχέτης πάντων ὑμῶν.

---

1. Φιλιπ. δ' 8.

2. Ματθ. ε', 39.

3. Γαλ. ε', 6.

4. Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ, Κεφάλαια περὶ ἀγάπης, PG 90, 964.

5. Ματθ. ε', 13-15.

6. Α' Πέτρ. γ', 15.

7. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, Λόγος Α', Εἰς τὸ ἅγιον Πάσχα καὶ εἰς τὴν βραδυτῆτα, PG 35, 397.

8. Φιλιπ. δ', 7.

9. Ἡ ἀποστολή τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον, Γ', 5.

10. Ματθ. κη', 20.